

RADYASYON TESİSLERİNE VE RADYASYON UYGULAMALARINA İLİŞKİN YETKİLENDİRMELER YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin faaliyetlerin radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyet ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğünün tespit ve teyit edilmesi için faaliyetlerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, radyasyon tesislerini ve radyasyon uygulamalarını kapsar.

(2) Nükleer tesislerde ve radyoaktif atık tesislerinde yürütülen radyasyon uygulamaları, nükleer maddeler kullanılarak yapılan radyasyon uygulamaları ve radyasyon tesislerinde kullanılan nükleer maddeler bu Yönetmelik kapsamındadır.

(3) 5 keV veya daha düşük enerjili radyasyon üreten cihazlara ilişkin hususlar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası, 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ve 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası ile 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 785 inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Açık kaynak: Radyasyon uygulamalarında kullanılmak üzere üretilmiş, kapalı kaynak formunda olmayan katı, sıvı, gaz, aerosol veya toz halindeki radyoaktif maddeyi,

b) Bildirim: Bu Yönetmelik kapsamındaki yetkilendirme ve muafiyete ilişkin Kuruma yapılan her türlü yazılı beyanı,

c) Işınlanma: Radyasyona maruz kalma durumunu,

ç) Kapalı kaynak: Radyasyon uygulamalarında kullanılmak üzere üretilmiş, normal çalışma koşullarında ve olası radyasyon acil durumlarında dağılma, saçılma ve sızıntıya karşı bir kapsül içerisine kapatılmış veya kaplama malzemesi ile kaplanmış radyoaktif maddeyi,

d) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,

e) Radyasyon alanı: Planlanmış ışınlanmalar nedeniyle halk için belirlenen yıllık doz sınırlarının üzerinde ışınlanma olasılığı olan alanları,

f) Radyasyon güvenliği: Radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesi sırasında çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyondan korunmasını sağlamak üzere uygun şartların oluşturularak sürdürülmesi, kazaların önlenmesi veya kaza sonuçlarının hafifletilmesini,

g) Radyasyon kaynağı: Radyoaktif kaynaklar ile radyasyon üreten veya yayan cihazları,

ğ) Radyasyon tesisi: Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, kullanılması, bulundurulması veya bakım ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesisi,

h) Radyasyon uygulamaları: Radyasyon kaynaklarının kullanılması, bulundurulması, ithalatı, ihracatı, ticareti gibi faaliyetleri,

ı) Radyasyondan korunma sorumlusu: Radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre Kurum tarafından belirlenmiş nitelikleri taşıyan, yetkilendirilen kişi veya yetkilendirilmek üzere başvuran kişi tarafından yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen görevlendirilen ve Kurum tarafından yetkilendirilen kişiye verilen yetki kapsamında uygun görülen kişiyi,

i) Radyasyonla çalışan: Radyasyon tesisi ve radyasyon uygulamasındaki görevi gereği halk için belirlenen doz sınırlarının üzerinde ışınlanma olasılığı olan kişiyi,

j) Radyoaktif kaynak: İçeriğindeki radyoaktif maddeden faydalanılarak radyasyon uygulamalarında kullanılmak üzere üretilen açık veya kapalı kaynakları,

k) Radyoaktif madde: Nükleer madde, radyoaktif kaynak ve radyoaktif atıklar da dâhil olmak üzere, çekirdekleri kendiliğinden bozunmaya uğrayarak radyasyon yayan izotop veya izotopları içeren maddeleri,

l) Yetkilendirilen kişi: Bu Yönetmelik kapsamındaki bir faaliyetin yürütülmesi için Kurum tarafından kendisine lisans, izin, onay veya yetki belgesi verilen gerçek veya tüzel kişiyi,

m) Yetkilendirme: Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi için yapılan başvurunun yeterli ve uygun bulunması sonucunda gerçek veya tüzel kişilere Kurum tarafından lisans, izin veya onay verilmesi işlemi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler ve Dereceli Yaklaşım

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Kurum tarafından yetkilendirme yapılmaksızın radyasyon tesisleri işletilemez ve radyasyon uygulamaları yürütülemez.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde radyasyon güvenliği ile radyasyon tesisi ve radyoaktif kaynakların emniyetinin sağlanması esas alınır.

(3) Kurum tarafından verilen yetki devredilemez.

(4) Kurum, düzenleyici kontrol kapsamındaki faaliyetleri nedeniyle yetkilendirilen kişinin eylem ve işlemlerinden sorumlu tutulamaz. Kurum tarafından yetkilendirilmiş olmak yetkilendirilen kişinin sorumluluğunu azaltmaz ya da ortadan kaldırmaz.

(5) Radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesi sırasında; çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyondan korunmasında asıl sorumluluk yetkilendirilen kişiye aittir.

(6) Yetkilendirilen kişi yetki koşullarının devamlılığını sağlamakla ve Kurum tarafından tespit edilerek kendisine bildirilen eksiklikleri ve uygunsuzlukları verilen süre içerisinde tamamlamakla ve gidermekle yükümlüdür.

Dereceli yaklaşım

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yetkilendirme esasları, radyasyon tesislerinde ve radyasyon uygulamalarında gerçekleştirilen faaliyetler sonucu meydana gelebilecek ışınlanmaların büyüklüğü ve sıklığı ile orantılı olarak belirlenir.

(2) Dereceli yaklaşım ilkesi çerçevesinde;

a) Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları Ek-1’de sınıflandırılmıştır.

b) Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları için yetkilendirilmek üzere başvuran kişi tarafından alınması gereken izinler ve onaylar Ek-2’de belirtilmiştir.

(3) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen yeni teknoloji ürünü radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarının veya mevcut radyasyon kaynaklarının farklı amaçlar ile kullanımının yetkilendirilmesinde, Kurum tarafından dereceli yaklaşım ilkesi göz önünde bulundurularak yetkilendirme koşulları belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirme Başvurusu

Yetkilendirme başvurusu

MADDE 7 – (1) Yetkilendirme koşulları ve yetkilendirme başvurusunda sunulan bilgi ve belgeler radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre Kurum tarafından dereceli yaklaşım ile belirlenir.

(2) Radyasyon tesislerini işletecek ve radyasyon uygulamalarını yürütecek gerçek ya da tüzel kişiler, lisans, izin veya onay almak için Kurum tarafından belirlenen usulle başvuruda bulunur. Yetkilendirilmek üzere başvuran kişi yetkilendirme işlemleri için Kurum tarafından belirlenmiş ücretleri Kurum hesabına yatırır.

(3) Kurum yetkilendirilmek üzere başvuran kişiler tarafından sunulan bilgi ve belgelerin doğrulanması amacıyla yönelik olarak araştırma, yerinde inceleme veya tespit yapılabilir.

(4) Belirlenen radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları için, yetkilendirme sürecinin sonuna kadar, radyoaktif atık ile işletmeden çıkarma özel hesaplarına ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği Özel Hesaplar Yönetim Kurulu tarafından yapılan bildirim ile tespit edilir.

(5) Bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülükler, Kuruma yetkilendirme başvurusu yapılması ile başlar.

Yetkilendirme başvurusunun incelenmesi

MADDE 8 – (1) Yetkilendirme başvurusunda sunulan bilgi ve belgelerin Kurum tarafından uygun bulunmaması durumunda, eksiklikler yetkilendirilmek üzere başvuran kişiye bildirilir. Söz konusu eksikliklerin tamamlanması için Kurum tarafından yapılan bildirim tarihinden itibaren en fazla 3 ay süre verilir.

(2) Yerinde inceleme sonucunda çalışma koşullarının Kurum tarafından uygun bulunmaması, yerinde inceleme yapılacak alanda yetkili kişilerin bulunmaması, başvuruda beyan edilen fiziksel koşulların uygun olmaması veya radyasyon kaynağının herhangi bir sebeple çalıştırılmaması durumlarında, yetkilendirilmek üzere başvuran kişiye eksikliklerin ve uygunsuzlukların tamamlanması ve giderilmesi için en fazla 3 ay süre verilir. Eksikliklerin ve uygunsuzlukların tamamlandığının ve giderildiğinin tespitine yönelik tekrar yerinde inceleme yapılabilir. Bu durumda başvuru sahibi tekrar yerinde inceleme için belirlenen ücreti verilen süre içerisinde Kurum hesabına yatırarak başvurur. Süresi içerisinde ücretin yatırılmaması durumunda başvuru iptal edilir ve başvuru ücreti iade edilmez.

(3) Söz konusu eksikliklerin ve uygunsuzlukların tamamlanması ve giderilmesi için verilen süre içerisinde, başvuran kişi tarafından yazılı olarak bildirilen gerekçenin Kurum tarafından uygun görülmesi halinde Kurum tarafından yapılan bildirim tarihinden itibaren en fazla 6 aya kadar ilave süre verilebilir.

(4) Eksiklik ve uygunsuzlukların verilen süre sonunda tamamlanmadığı veya giderilmediği durumda yetkilendirme başvurusu iptal edilir. Yetkilendirme için yatırılan başvuru ve yerinde inceleme ücreti iade edilmez.

(5) Yetkilendirme işlemlerini, eksiklikleri ve uygunsuzlukları zamanında tamamlamayan veya süresi içinde lisansın yenileme işlemini yaptırmayan kişiler Kurumdan yetki almamış kabul edilir. Bu kişiler, Kurumdan gerekli yetkiyi alıncaya kadar radyasyon kaynağı ile faaliyet gösteremez.

Radyasyondan korunma programı

MADDE 9 – (1) Radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesi sırasında çalışanların, halkın, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyondan korunmasını sağlamak amacıyla yetkilendirilen kişi tarafından radyasyondan korunma programının hazırlanması, ilgili yetkilendirme başvurularında Kuruma sunulması ve programın uygulanması sağlanır.

(2) Radyasyondan korunma programı radyasyon tesislerinin ve radyasyon uygulamalarının türüne göre aşağıdaki bilgileri, talimatları ve planları içermelidir:

- a) Yetkilendirilecek kişiye ilişkin bilgiler.
- b) Radyasyon tesisine ve radyasyon uygulamasına ilişkin bilgiler.
- c) Radyasyon kaynaklarına ilişkin bilgiler.
- ç) Radyasyondan korunma sorumlusuna, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin bilgiler.
- d) Radyasyonla çalışanların sınıflandırılmasına ve bu çalışanların görev ve sorumluluklarına ilişkin bilgiler.
- e) Radyasyon alanlarının belirlenmesine ve bu alanlara ilişkin bilgiler.
- f) Radyasyon ölçüm cihazlarına ve dozimetrelere ilişkin bilgiler.
- g) Koruyucu donanım ve ekipmanlara ilişkin bilgiler.
- ğ) Radyasyonla çalışanların tıbbi gözetimlerine ilişkin bilgiler.
- h) Yönetim sistemine ilişkin bilgiler.

- ı) Çalışmaya ve radyasyondan korunmaya ilişkin talimatlar.
- i) Çevresel izleme talimatları.
- j) Radyoaktif kaynakların taşınmasına ilişkin talimatlar.
- k) Radyasyon tesisi ve radyoaktif kaynaklar için emniyet planı.
- l) Radyoaktif atık yönetimi planı.
- m) İşletmeden çıkarma planı.
- n) Radyasyon acil durum planı.
- o) Eğitimlere ilişkin plan.

(3) Kurum, radyasyondan korunma programında ikinci fıkrada belirtilen hususlara ilave bilgiler isteyebilir.

(4) Yetkilendirilen kişinin radyasyondan korunma programında belirttiği hususlarda değişiklik olması halinde radyasyondan korunma programı, yapılan değişiklikler doğrultusunda yenilenir.

(5) Yetkilendirilen kişi tarafından radyasyondan korunma programı yılda en az bir kez gözden geçirilir, içeriğine ve uygulanmasına ilişkin durum değerlendirmesi yapılarak gerektiğinde güncellenir ve çalışanlar bilgilendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Onaylar

Saha onayı

MADDE 10 – (1) Kurumdan Ek-2’de belirtilen gama ışınlama tesisleri için tesisin kurulacağı yer ile bu yere ilişkin bilgi ve belgelerin uygunluk ve yeterliliklerinin değerlendirildiği saha onayı alınması gerekir.

(2) Saha onayı alınması gereken gama ışınlama tesisleri için uygunluk ölçütleri ile başvuruda istenecek bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenir.

Mekânsal tasarım onayı

MADDE 11 – (1) Kurumdan radyasyon tesislerinin ve radyasyon uygulamalarının yürütüleceği alanlarının tasarımına ilişkin mimari projenin, bilgi ve belgelerin uygunluk ve yeterliliklerinin değerlendirildiği mekânsal tasarım onayı alınması gereken radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları Ek-2’de belirtilmiştir.

(2) Mekânsal tasarım onayı alınması gereken radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları için uygunluk ölçütleri ile başvuruda istenecek bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenir. Mekânsal tasarım onayı alınmadan işletmeye alma izni veya lisans verilmez.

(3) Ek-1’de yer alan birinci grup radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları ile ikinci grup radyasyon uygulamalarının yürütüleceği alanların okul, kreş, mesken ve benzeri yerlere bitişik olmaması gerekir.

Serbestleştirme ve salım onayı

MADDE 12 – (1) Kurumdan, radyoaktif maddelerin aktivitelerinin belirli düzeylerin altında olması veya altına düşmesi sonucu düzenleyici kontrolden çıkarılması ile aktivitesi belirli sınırları aşmayan atıkların atmosfere veya kanalizasyona planlı ve kontrollü olarak verilmesine ilişkin bilgi ve belgelerin uygunluk ve yeterliliklerinin değerlendirildiği serbestleştirme ve salım onayı alınması gerekir. Kurumdan serbestleştirme ve salım onayı alınması gereken radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları Ek-2’de belirtilmiştir.

(2) Radyasyon tesislerinin işletilmesinden ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesinden ortaya çıkacak radyoaktif maddelerin serbestleştirme ve salım onayı, radyoaktif atık yönetimi planının uygun görülmesi ile verilir.

(3) Serbestleştirme ve salım onayı alınması gereken radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları için uygunluk ölçütleri ile başvuruda istenecek bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzinler

İşletmeye alma izni

MADDE 13 – (1) Ek-2’de işletmeye alma izni alınması gerektiği belirtilen radyasyon tesislerinde lisans öncesi test amaçlı çalışma yapılabilmesi için aşağıdaki hususlar çerçevesinde Kurumdan izin alınması gerekir:

a) Yetkilendirilmek üzere başvuran kişi tarafından işletmeye alma izni için gerekli bilgi ve belgeler ile Kuruma başvuruda bulunulur.

b) İşletmeye alma izni başvurusu için istenen bilgi ve belgeler ile radyasyondan korunma programının yeterli bulunması ve dereceli yaklaşım ilkesine göre gerek görülmesi halinde yapılacak yerinde inceleme sonucunda hazırlanan raporun ve Kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunun olumlu olması durumunda tesisin radyasyon güvenliği açısından değerlendirilebilmesi ve gerekli testlerin yapılabilmesi için tesise işletmeye alma izni verilerek radyoaktif kaynak getirilmesine izin verilir.

c) İşletmeye alma izni süresi içinde radyoaktif madde üretilmesi durumunda, üretilen radyoaktif madde satılamaz, devredilemez, teşhis ve tedavi için veya test dışı başka amaçla kullanılamaz, uygun yöntemlerle bertaraf edilir.

ç) İşletmeye alma izninin geçerlilik süresi 6 aydır. Yetkilendirilmek üzere başvuran kişi tarafından talep edilmesi ve gerekçenin Kurum tarafından uygun bulunması durumunda bu süre en fazla 6 ay daha uzatılabilir.

d) Yetkilendirilen kişi yapılan testlerin sonuçlarını içeren değerlendirme raporunu hazırlar. Tesisin tam kapasite çalışabileceğini belirterek değerlendirme raporu ile birlikte lisans başvurusunda bulunur.

e) İşletmeye alma izni iptal edilen veya işletmeye alma izni sona erdiğinde lisans alamayan kişiler, tesiste bulunan radyoaktif kaynakları Kuruma beyan etmekle yükümlü olup bu radyoaktif kaynaklarla faaliyet gösteremez. İşletmeye alma izni süresi bitiminden itibaren en geç 3 ay içinde Kuruma lisans başvurusu yapılmaması halinde tesiste bulunan radyoaktif kaynaklar, yetkilendirilen kişi tarafından Kurumca uygun bulunan kişiye satılabilir veya devredilebilir, ihraç edilebilir, mahrecine iade edilebilir veya radyoaktif atık tesisine teslim edilir.

f) İşletmeye alma izninin geçerlilik süresi içerisinde gerekli işlemleri tamamlamayan kişinin, lisans alabilmesi için yeniden işletmeye alma izni alması gerekir.

(2) İşletmeye alma izni alınması gereken radyasyon tesisleri için uygunluk ölçütleri ile başvuruda istenecek bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenir.

İthalat ve ihracat izni

MADDE 14 – (1) Radyoaktif kaynakların ithalatı ve ihracatında, aşağıda belirtilen yetkilendirilmiş kişiler tarafından kaynakların yurda her girişi veya yurt dışına her çıkışı için Kurumdan izin alınması gerekir:

a) Satış amacı olmaksızın radyoaktif kaynakları yalnız kendi çalışmalarında kullanmak üzere yetkilendirilen veya yetkilendirilmek üzere başvurusu Kurum tarafından uygun bulunmuş kişiler.

b) Radyoaktif kaynakların ithalatı ve ihracatına ilişkin lisans almış kişiler.

(2) Radyoaktif kaynakların ithalat ve ihracat işlemlerine ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

İşletmeden çıkarma izni

MADDE 15 – (1) Ek-2’de işletmeden çıkarma izni alınması gerektiği belirtilen radyasyon tesisleri için işletmeden çıkarma izni başvurusunun uygun bulunması koşuluyla lisans sonlandırılır.

(2) Yetkilendirilen kişi tarafından, mevcut radyoaktif kaynakların ihraç edilmesine, mahrecine iade edilmesine, radyoaktif atık tesisine teslim edilmesine ya da satış veya devrine ilişkin işlemler ile tesisin sökülmesine, radyoaktif kirliliğin giderilmesine ve sahanın serbestleştirilmesine ilişkin çalışma planı ile öngörülen güvenlik ve emniyet önlemlerini içeren işletmeden çıkarma planı, hemen sökülme stratejisi çerçevesinde hazırlanarak Kuruma sunulur. Kurumun işletmeden çıkarma planını uygun bulmasını takiben yetkilendirilen kişiye işletmeden çıkarma izni verilir.

(3) Yetkilendirilen kişi tarafından işletmeden çıkarma izninde belirtilen hususlar yerine getirilerek, sürecin tamamlanması akabinde işletmeden çıkarma raporu hazırlanarak Kuruma sunulur.

(4) İşletmeden çıkarma izni alınması gereken radyasyon tesisleri için uygunluk ölçütleri ile başvuruda istenecek bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Lisans

Lisans

MADDE 16 – (1) Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarının yetkilendirilmesi, radyasyon kaynağının özellikleri ve çalışma koşulları radyasyon güvenliği açısından Ek-1’de yer alan sınıflandırmaya göre değerlendirilerek yapılır.

(2) Ek-1’de yer alan birinci grup radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları ile ikinci grup radyasyon uygulamaları için Kurumdan yalnızca Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiler lisans alabilir.

(3) Ek-1’de yer alan birinci grup radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları için gerekli onay ve izinlerin alınmasını takiben sunulan bilgi ve belgeler ile radyasyondan korunma programının Kurum tarafından uygun bulunması akabinde yapılacak yerinde inceleme sonucunda hazırlanan rapor esas alınarak yapılan değerlendirme sonucunun olumlu olması durumunda lisans verilir.

(4) Ek-1’de yer alan ikinci grup radyasyon uygulamaları için; sunulan bilgi ve belgeler ile radyasyondan korunma programının Kurum tarafından uygun bulunması akabinde yapılacak yerinde inceleme sonucunda hazırlanan rapor esas alınarak yapılan değerlendirme sonucunun olumlu olması durumunda lisans verilir.

(5) Ek-1’de yer alan üçüncü grup radyasyon uygulamaları için; sunulan bilgi ve belgeler ile radyasyondan korunmanın sağlanması amacıyla uyulması gereken teknik ve idari kuralların belirlendiği radyasyon kaynakları ile çalışma talimatının Kurum tarafından uygun bulunması ve gerektiğinde yerinde inceleme sonucunda hazırlanan rapor esas alınarak yapılan değerlendirme sonucunun olumlu olması durumunda lisans verilir. Ek-1’de yer alan üçüncü grup radyasyon uygulamalarından Kurum tarafından belirlenenler için, radyasyon güvenliğine ilişkin koşulların yerine getirildiğine dair beyanın değerlendirilmesi üzerine kayıt altına alınarak lisans verilir.

(6) Ek-1’de yer alan ikinci ve üçüncü grup radyasyon uygulamalarından Kurum tarafından belirlenenler için geçerli bir lisansa sahip olan yetkilendirilen kişi tarafından; radyasyon uygulamasının türü, radyasyon kaynağının cinsi ve kullanım amacı aynı olan yeni bir radyasyon kaynağı için yapılan lisans başvurusunun Kurum tarafından uygun bulunması durumunda yerinde inceleme yapılmaksızın da lisans verilebilir.

(7) Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarına ilişkin lisans başvurusunda;

a) Yetkilendirilecek kişiye ilişkin bilgiler,

b) Radyasyon tesisine veya radyasyon uygulamasına ve radyasyon kaynaklarına ilişkin bilgiler,

c) Yetkilendirilen kişi adına temsile yetkili kişiye, radyasyondan korunma sorumlusuna ve radyasyonla çalışanlara ilişkin bilgiler,

ç) Radyasyondan korunma programı veya radyasyon kaynakları ile çalışma talimatları,

Kuruma sunulur. Radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre radyasyonla çalışanların nitelikleri, radyasyondan korunma programının içeriği ve başvuruda istenecek diğer bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenir.

(8) Yetkilendirilen kişiye verilen lisans; lisans süresinin aşılmaması ve lisanlamaya esas olarak beyan edilen hususların devam etmesi koşuluyla geçerlidir.

(9) Kurum tarafından verilen lisanslar 5 yıl süreyle geçerlidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Muafiyetler

Muafiyetler

MADDE 17 – (1) Radyasyon tesislerinde ve radyasyon uygulamalarında kullanılacak aşağıdaki koşulları sağlayan radyoaktif kaynaklar, Kurum tarafından bildirim koşulu getirme ve toplam miktara sınır koyma hakkı saklı kalmak koşuluyla yetkilendirmeye ilişkin yükümlülüklerden muaftır:

a) Aktiviteleri veya aktivite konsantrasyonları Ek-4'te yer alan muafiyet değerlerini aşmayan radyoaktif kaynaklar,

b) Her bir radyoizotopun toplam aktivitesinin Ek-4'te yer alan ikinci sütunda belirtilen değere bölünmesi yoluyla karışımdaki tüm radyoizotoplar için elde edilen oranların toplamı 1 veya 1'den küçük olan, farklı radyoizotopların karışımından oluşan radyoaktif kaynaklar.

(2) Ek-4'te yer almayan veya Ek-4'te yer alan ancak muafiyet değerlerini aşan radyoaktif kaynakları içeren cihazlar veya düzenekler, ithalat ve ihracatı için Kurumdan izin alınması koşuluyla aşağıdaki hususların bir arada sağlanması durumunda, Kurum tarafından değerlendirilerek yetkilendirmeye ilişkin diğer yükümlülüklerden muaf tutulabilir:

a) Radyoaktif kaynağın herhangi bir sızıntı ve radyoaktif kirlilik oluşturmaya karşı etkin bir şekilde korunmasının sağlanmış olması,

b) Radyoaktif kaynak içeren cihazın veya düzeneğin normal çalışma koşullarında yüzeylerinden 10 cm uzaklıktaki herhangi bir noktada doz hızının 1 µSv/saat değerini aşmaması.

(3) 30 kV altında gerilimle çalışan radyasyon üreten cihazlar, normal çalışma koşullarında erişilebilen yüzeylerinden 10 cm uzaklıktaki herhangi bir noktada doz hızının 1 µSv/saat değerini aşmaması koşuluyla yetkilendirmeye ilişkin yükümlülüklerden muaftır. Yetkilendirmeye ilişkin yükümlülüklerden muaf tutulan radyasyon üreten cihazlar için Kurum tarafından yapılacak değerlendirme üzerine bildirim koşulu getirilebilir.

(4) 30 kV üzerinde gerilimle çalışan radyasyon üreten cihazlar, normal çalışma koşullarında erişilebilen yüzeylerinden 10 cm uzaklıktaki herhangi bir noktada doz hızının 1 µSv/saat değerini aşmaması koşuluyla ve güvenli kullanılması kaydıyla, Kurum tarafından değerlendirilerek yetkilendirmeye ilişkin yükümlülüklerden muaf tutulabilir.

(5) Kurum tarafından verilen muafiyetler, radyasyon güvenliği ve radyoaktif kaynakların emniyeti açısından gerekli görüldüğü durumlarda kaldırılabilir. Muafiyeti kaldırılan radyasyon kaynakları için yetkilendirme başvurusunda bulunulur.

(6) İkinci ve dördüncü fıkralarda belirtilen radyasyon kaynaklarının satılması veya devredilmesi durumunda Kuruma bildirimde bulunulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirme Sonrası İşlemler

Yetkilendirmeye ilişkin bilgilerde değişiklik yapılması

MADDE 18 – (1) Yetkilendirilen kişi tarafından, aşağıda verilen değişikliklerden birinin yapılacak olması halinde, değişikliğin yapılmasını takiben en geç 7 gün içinde istenen bilgi ve belgelerle Kuruma başvuruda bulunulur ve yetkilendirmeye ilişkin ilgili bilgiler güncellenir:

a) Yetkilendirilen kişinin ve yerin aynı kalması şartıyla, unvanının veya adresinin değişmesi.

b) Taşınabilir cihazlar ile faaliyet gösteren yetkilendirilen kişinin merkez adresinin değişmesi.

(2) Radyasyondan korunma sorumlusunun değişmesi durumunda yetkilendirilen kişi tarafından;

a) Değişiklik yapılmadan 15 gün önce istenen bilgi ve belgelerle Kuruma başvuruda bulunulması,

b) Değişikliğin önceden bildirilmesinin beklenemeyeceği durumlarda belirtilen değişikliğin yapılmasını takiben en geç 7 gün içinde Kuruma başvuruda bulunulması,

halinde Kurum tarafından başvurunun uygun olduğunun değerlendirilmesi üzerine yetkilendirmeye ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu bilgileri güncellenir.

Lisans kapsamı değişikliği

MADDE 19 – (1) Radyasyon tesislerinde ve radyasyon uygulamalarında yetkilendirilen kişi tarafından;

a) Yetki kapsamındaki radyasyon kaynağında ortam doz hızını artıracak değişikliğin,

- b) Radyasyon alanlarının değişiminin,
c) Mekânsal tasarım değişikliğinin,

gerekmesi durumunda Kurum tarafından belirlenen bilgi ve belgeler ile başvuruda bulunulur. Bu değişiklikler Kurumdan radyasyon tesisleri için izin, radyasyon uygulamaları için uygun görüő alınmadan yapılamaz. Bu durumlarda; daha önce alınan mekânsal tasarım onayı veya serbestleştirme ve salım onayına ilişkin yetki koşullarının değişmesi halinde Kurumdan radyasyon tesisleri için izin, radyasyon uygulamaları için uygun görüő alınması gerekir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen değişikliklerin yapılması ve Kurum tarafından yapılan inceleme ve ölçüm sonucu hazırlanan raporun olumlu değerlendirilmesi neticesinde lisans kapsamında değişiklik yapılır.

(3) Ek-1'de yer alan birinci grup radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarında mevcut radyasyon kaynağına ek olarak ortam doz hızını artırmayan yeni bir radyoaktif kaynak eklenmesi ve yetkilendirilen kişi tarafından bildirilen belgelerin Kurum tarafından uygun bulunması durumunda inceleme ve ölçüm yapılmaksızın lisans kapsamında değişiklik yapılır.

Lisansın yenilenmesi

MADDE 20 – (1) Yetkilendirilen kişi, lisans süresinin bitiminden önceki 6 ay içerisinde, Kurum tarafından lisans yenileme için istenilen bilgi ve belgeler ile birlikte Kuruma başvuruda bulunur. Süresi içinde yapılan başvurunun Kurum tarafından uygun bulunması ve gerekli görölmesi halinde yapılacak inceleme veya denetim sonucunun uygun bulunması halinde lisans yenilenir.

(2) Lisans süresinin bitiminden önce yenilenme başvurusu yapılmayan lisanslar, lisans süresinin bitiminde kendiliğinden sona erer. Süresi biten lisanslar için lisans yenileme işlemi yapılmaz.

Lisansı geğersiz hale gelen faaliyetin yeniden yetkilendirilmesi

MADDE 21 – (1) Lisansın sona ermesi, sonlandırılması veya iptali gibi bir sebeple lisansı geğersiz hale gelen bir faaliyete ilişkin yeniden lisans alınmak istenmesi durumunda, yeniden lisans başvurusu yapılır. Bu faaliyete ilişkin daha önce Kurum tarafından tesis edilmiő işlemler göz önünde bulundurularak radyasyon tesisinin ve radyasyon uygulamasının türüne göre yapılacak yetkilendirmeye ilişkin hususlar başvuran kiőiyeye bildirilir. Lisans alınıncaya kadar radyasyon kaynağı ile faaliyet gösterilemez. Kurumun düzenleyici kontrolü ve yetkilendirilen kişinin yetkilendirmeye ilişkin yükümlölükleri devam eder.

Yetkilendirilmiş bir faaliyet için başka bir kişinin yetkilendirilmesi

MADDE 22 – (1) Yetkilendirilmiş bir faaliyet için başka bir kişinin yetkilendirilmesinin talep edilmesi durumunda, bu kişi tarafından Kuruma yetkilendirilmek üzere başvurulur. Bu faaliyete ilişkin daha önce Kurum tarafından tesis edilmiő işlemler göz önünde bulundurularak radyasyon tesisinin ve radyasyon uygulamasının türüne göre yapılacak yetkilendirmeye ilişkin hususlar başvuran kiőiyeye bildirilir. Kurum, sunulan bilgi ve belgeler ile gerekli olması halinde yapılacak yerinde inceleme sonucunu değerlendirerek uygun bulması durumunda, başvuran kiőiyeye ilgili maddeler uyarınca yetkilendirir.

Lisansın istek üzerine sonlandırılması

MADDE 23 – (1) Yetkilendirilen kişi tarafından radyoaktif kaynak kullanılmayan radyasyon uygulamaları için lisansın sonlandırılmasının talep edilmesi halinde, radyasyon kaynaklarının son durumu hakkındaki bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması ve Kurum tarafından uygun bulunması durumunda lisans sonlandırılır.

(2) Yetkilendirilen kişi tarafından radyasyon tesislerinde veya radyoaktif kaynaklarla yapılan radyasyon uygulamalarında lisansın sonlandırılmasının talep edilmesi halinde, lisans kapsamındaki radyoaktif kaynakların; ihraç edildiğini, mahrecine iade edildiğini, radyoaktif atık tesisine teslim edildiğini ya da satış veya devrinin yapıldığını gösteren bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması ve Kurum tarafından uygun bulunması durumunda lisans sonlandırılır.

Düzenleyici kontrolden çıkarılma

MADDE 24 – (1) Yetkinin kendiliğinden sona ermesi, sonlandırılması veya iptali halinde;

a) Ek-2'de yer alan radyasyon tesisleri için işletmeden çıkarma raporu ile diğer radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları için yetki kapsamındaki radyoaktif kaynakların ihraç edildiğini, mahrecine iade edildiğini, radyoaktif atık tesisine teslim edildiğini ya da satış veya devrinin yapıldığını gösteren bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması,

b) Radyoaktif atık ile işletmeden çıkarma özel hesaplarına ilişkin yükümlülüklerin yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması,

üzerine Kurumun düzenleyici kontrolden çıkarma kararı ile yetkilendirilen kişinin yetki ve yükümlülükleri sona erer.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Yükümlülükler ve Görevler**

Temel yükümlülükler

MADDE 25 – (1) Radyasyon tesislerini işletmek ve radyasyon uygulamalarını yürütmek üzere yetkilendirme başvurusu yapan veya yetkilendirilen kişinin temel yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Radyasyondan korunmanın ve radyasyon güvenliğinin sağlanması.

b) Radyasyon tesislerinin ve radyoaktif kaynakların emniyetinin sağlanması.

c) Radyasyon acil durumlarının önlenmesi, radyasyon acil durumlarına hazırlık ve müdahalenin sağlanması.

ç) Radyoaktif atık yönetiminin güvenli bir şekilde sağlanması.

Yetkilendirilen kişinin yükümlülükleri

MADDE 26 – (1) Radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesinde faaliyetin türü ve çalışma koşullarına bağlı olarak yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişinin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için gerekli idari ve teknik altyapıyı kurmak ve mali kaynakları sağlamak.

b) Radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesine ilişkin plan, program ve talimatları hazırlamak, radyasyon güvenliğine ilişkin müdahaleleri yapmak ve yetkilendirmeye ilişkin diğer işlemleri yürütmek üzere Kurum tarafından belirlenen nitelikleri taşıyan yeterli sayıda radyasyondan korunma sorumlusu istihdam etmek, yetkili kılmak ve radyasyondan korunma sorumlusunun görevden ayrılması durumunda ivedilikle Kuruma bildirim yapmak.

c) Radyasyon tesislerini işletmek ve radyasyon uygulamalarını yürütmek üzere Kurum tarafından belirlenen koşulları sağlayan yeterli sayıda ve nitelikte personel istihdam etmek ve bu kişilerin belirlenen program ve talimatlar çerçevesinde işlerini yürütmesini sağlamak.

ç) Radyasyon kaynaklarını güncel ulusal ve uluslararası mevzuat ve standartlara uygun olarak temin etmek.

d) Radyasyon acil durumlarında kullanılacaklar da dâhil olmak üzere faaliyetin türüne göre gerekli tüm kişisel koruyucu donanımları temin etmek, uygun şartlarda muhafaza etmek, belirli aralıklarla testlerini ve kontrollerini yaparak veya yaptırarak hazır durumda bulundurmak ve uygun şekilde kullanmak veya kullanılmasını sağlamak.

e) Radyasyon ölçümleri için uygun cihazların temin edilmesini, kalibrasyonlarının düzenli olarak yapılmasını, bakımlarının yapılarak çalışır halde bulundurulmasını ve çalışmalarda kullanılmasını sağlamak.

f) Radyasyondan korunma programının hazırlanmasını, çalışanların program doğrultusunda bilgilendirilmesini, programın uygulanmasını ve gerektiğinde güncellenmesini sağlamak, gerekli teknik ve idari tedbirleri almak.

g) Radyasyonla çalışanlar ile radyasyon alanlarında bulunması muhtemel personele belirli aralıklarda radyasyondan korunmaya, radyasyon kaynaklarına ve çalışma talimatlarına ilişkin eğitim verilmesini sağlamak.

ğ) Radyoaktif kaynakların, imal veya temin edilmesinden ihraç edilmesine, mahrecine iade edilmesine, radyoaktif atık tesisine teslim edilmesine ya da satış veya devrine kadar tüm aşamalarda güvenli kullanılmasını ve emniyetini sağlamak.

h) Radyasyon alanlarının sınıflandırılmasını, uygun uyarı işaret levhalarının görünür şekilde yerleştirilmesini, radyasyon alanlarına erişim kontrolünü, bu alanlara uygun çalışma ve radyasyon acil durum talimatlarının hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak.

i) Radyasyonla çalışanların sınıflandırılmasını, radyasyonla çalışanlardan A sınıfı olarak sınıflandırılanların kullanacakları kişisel dozimetrelerin temin edilmesini, kişisel dozimetrelerinin doğru ve düzenli olarak kullanılmasını, zamanında dozimetri servisine gönderilerek kişisel doz sonuçlarının takip edilmesini, bu kişilerin tıbbi gözetimlerinin düzenli olarak yaptırılmasını sağlamak ve gerekli hallerde personelin görev planını değiştirmek.

l) Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına ilişkin normal çalışma koşullarına ve muhtemel kazalara yönelik radyolojik ve radyolojik olmayan risklerin değerlendirmesini yaparak gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak.

j) 32 nci madde kapsamında belirtilen kayıtların tutulmasını sağlamak.

k) Radyasyon alanlarında yapılacak bakım, onarım, radyoaktif kaynak değişimi, sökümü, cihazların test, kontrol ve kalibrasyonu gibi işlemlerin yetkin radyasyonla çalışanlar veya harici çalışanlar tarafından gerçekleştirilmesini ve bu kapsamda görev alacak kişilerin kişisel dozimetre kullanarak çalışma yapmasını sağlamak ve Kurum tarafından harici çalışanlara ilişkin belirlenecek diğer yükümlülükleri yerine getirmek.

l) Kapalı kaynakların sızıntı testinin yapılmasını sağlamak.

m) Radyasyon kaynaklarının kabul testleri, bakım ve onarımına ilişkin programların yürütülmesini sağlamak.

n) Radyasyon tesislerinin işletilmesinin ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesinin kalite standartlarına uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için yönetim sisteminin bir parçası olarak kalite güvence programının oluşturulmasını ve uygulanmasını sağlamak.

o) Radyoaktif kirliliğe karşı önlemlerin alınmasını sağlamak.

ö) Radyoaktif kaynakların ve radyoaktif atıkların taşınması sırasında güvenliği ve emniyeti sağlayarak, radyoaktif maddenin taşınmasına ilişkin mevzuatta gönderici, alıcı ve taşıyıcı kişi için belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek.

p) Radyasyon alanlarında ve bu alanların bitişik alanlarında ölçüm ve çevresel izleme programlarının yürütülmesini sağlamak.

r) Radyasyondan korunma sorumlusu tarafından bildirilen eksikliklerin ve uygunsuzlukların tamamlanmasını ve giderilmesini sağlamak.

(2) Radyasyon tesislerinde ve radyasyon uygulamalarında kullanılan radyoaktif maddenin nükleer güvence denetimine tabi olması halinde, nükleer güvenceye ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

(3) Radyasyondan korunma sorumlusunun ve radyasyonla çalışanların radyasyondan korunmaya yönelik yükümlülüklerine ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Radyasyon güvenliği komiteleri

MADDE 27 – (1) Radyasyon tesisinin işletilmesinin ve radyasyon uygulamasının yürütülmesinin birlikte gerçekleştirildiği veya farklı türde radyasyon uygulamalarından en az ikisinin yürütüldüğü hallerde birimler arası koordinasyonun sağlanması amacıyla radyasyon güvenliği komitesi kurulur.

(2) Radyasyon güvenliği komitelerinin çalışma usul ve esasları Kurum tarafından belirlenir.

Radyoaktif kaynakların yönetimi

MADDE 28 – (1) Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarında, radyoaktif kaynağın imal veya temin edilmesinden ihraç edilmesine, mahrecine iade edilmesine, radyoaktif atık tesisine teslim edilmesine ya da satış veya devrine kadar tüm aşamalarda yürütülecek işlemler yetkilendirilen veya yetkilendirme başvurusu uygun bulunan kişiler tarafından gerçekleştirilir.

(2) Yetkilendirilen kişinin sahip olduğu kapalı kaynakları, devretmek istemesi durumunda radyoaktif kaynağın devri ancak; yetkilendirilen kişi tarafından Kuruma bildirimde bulunulması ve devralacak kişinin yaptığı lisans başvurusunun Kurum tarafından uygun bulunması durumunda gerçekleştirilir.

(3) Radyoaktif kaynakların taşınması ve dağıtılması, radyoaktif maddenin taşınması için gerekli yetkileri almış gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılır. Radyoaktif kaynaklar, Kurum tarafından lisans almış veya lisans başvurusu uygun bulunmuş gerçek veya tüzel kişiler dışındaki kişilere teslim edilemez.

(4) Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları kapsamında yürütülen faaliyetlerdeki radyoaktif kaynaklar ile radyoaktif kaynak ihtiva eden mobil/taşınabilir cihazların taşınması, radyoaktif maddelerin taşınmasına ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilir.

(5) Radyoaktif kaynak ihtiva eden mobil/taşınabilir cihazlar, bu cihazlar ile faaliyet gösterilen radyasyon uygulamaları için alınan lisans kapsamında yurt içinde taşınabilir. Bu cihazlar ile faaliyet gösterilen radyasyon uygulaması için yetkilendirilen kişi;

a) İçinde radyoaktif kaynak bulunan taşıma kaplarının veya cihazların güvenliği ve emniyeti sağlanarak depolanabilmesi için bir merkezi depo oluşturur ve bu merkez depoyu sadece bu amaca uygun olarak kullanır.

b) Saha, şantiye ve benzeri yerlerde yapılan çalışmalar esnasında, çalışmaların bitiminde kullanılmak üzere geçici depo oluşturur ve geçici depoyu bu amaca uygun kullanır.

c) Bu cihazlar mesken olarak kullanılan binalarda depolanmaz. Cihaz, radyoaktif kaynak ve donanımları hiçbir şekilde merkez depo veya geçici depo yerleri dışında bekletilmez veya depolanmaz.

(6) Yüksek aktiviteli kapalı kaynak üreticileri, her yüksek aktiviteli kapalı kaynağa ayrı numara vererek bu numaraları ve radyasyon uyarı işaretini kaynak ve taşıma kabı üzerine işler, yüksek aktiviteli kapalı kaynak ve taşıma kabı tipleri ile ilgili resimli katalogları hazırlar. Taşıma kabı yeniden kullanılacak ise, taşıma kabında taşınabilecek kaynağın cinsi ve azami aktivitesi de belirtilir.

(7) Yetkilendirilen kişi, radyoaktif kaynaklara ilişkin olarak;

a) Kaynak teslim alınırken kaynak mahfazası ve taşıma kabı üzerindeki bilgilerle ilgili belgelerde yer alan bilgilerin birbiriyle uyumlu, okunaklı olduğunun ve radyasyon uyarı işaretlerinin uygunluğunun kontrol edilmesini, kaynak teslimine ilişkin tutanağın oluşturulmasını ve kayıt altına alınmasını,

b) Üreticisi tarafından düzenlenen kaynağa ilişkin belgelerin muhafaza edilmesini,

c) Belirli aralıklarla kaynağın ve ilgili donanımın yerlerinde, çalışır durumda olduklarının ve emniyetinin sağlandığının tespitinin yapılmasını ve kayıtlarının tutulmasını,

ç) Kaynağın zarar görmüş olma ihtimali olan her durumda kaynak bütünlüğünün kontrol edilmesini,

d) Ek-3'te belirlenen 1 inci, 2 nci ve 3 üncü radyoaktif kaynak sınıfında yer alan yüksek aktiviteli kapalı kaynakların sızıntı kontrolünün en az yılda bir kez yapılmasını, sağlar.

(8) Yetkilendirilen kişi Ek-3'te belirlenen 1 inci, 2 nci ve 3 üncü radyoaktif kaynak sınıfında yer alan yüksek aktiviteli kapalı kaynaklara ilişkin olarak; kaynak kullanımında olduğu sürece Kurum tarafından belirlenen şekilde kayıtları tutar ve her yıl en geç Aralık ayı sonuna kadar Kuruma bildirir.

Radyoaktif kaynakların emniyeti

MADDE 29 – (1) Yetkilendirilen kişi radyoaktif kaynağın emniyetini sağlamak üzere; radyoaktif kaynağa erişimi kısıtlayacak veya radyoaktif kaynağın bulunduğu alanlara görevli personel dışındaki girişleri engelleyecek şekilde, gerekli kilit mekanizmalarının, izleme ve iletişim sistemlerinin temin edilmesini ve gerekirse buna yönelik personel görevlendirilmesini de içeren uygun tedbirlerin alınmasını sağlar.

(2) Yetkilendirilen kişi; radyoaktif kaynaklara yetkisiz erişim, çalınma veya kaybolma gibi durumlarda radyoaktif kaynağın aranmasına ve emniyetinin yeniden sağlanmasına yönelik gerekli çalışmaları derhal yerine getirir ve Kuruma bildirim yapar. Duruma ve gelişmelere ilişkin raporu en geç 3 ay içerisinde Kuruma sunar.

(3) Yetkilendirilen kişi radyoaktif kaynakların emniyetine ilişkin gerekli hallerde Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ile ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarına bildirimde bulunur ve onlarla işbirliği yapar.

Radyoaktif atıkların yönetimi

MADDE 30 – (1) Radyasyon tesisinin işletilmesi ve radyasyon uygulamasının yürütülmesi nedeniyle ortaya çıkan radyoaktif atıkların güvenli bir şekilde yönetimini sağlamaktan yetkilendirilen kişi sorumludur.

(2) Kullanım dışı kalmış kapalı kaynaklar hiçbir şekilde çevreye bırakılamaz, yetkilendirilen kişi tarafından nihai olarak depolanamaz, mahrecine iade edilir, bunun mümkün olmadığı durumda radyoaktif atık tesisine teslim edilir. Yetkilendirilen kişi bu işlemlerin gerçekleştiğine ilişkin bilgi ve belgeler ile ivedilikle Kuruma bildirimde bulunur.

(3) Yetkilendirilen kişi radyoaktif atıkların mevzuata uygun olarak mahrecine iadesini veya radyoaktif atık tesisine teslim edilmesini sağlamak ve bu süreçteki maliyetleri karşılamakla yükümlüdür. Yetkinin; sona ermesi, Kurum tarafından askıya alınması, sonlandırılması, iptali yetkilendirilen kişinin iflas etmesi, işi bırakması veya benzeri acze düşülen durumlar yetkilendirilen kişinin bu yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(4) Radyoaktif atık yönetimine ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Radyasyon acil durum yönetimi

MADDE 31 – (1) Radyasyon acil durum yönetimi kapsamındaki acil durum hazırlıkları, radyasyondan korunma programı dâhilinde, radyasyon tesisi ve radyasyon uygulamasına özgü olası acil durumlara yönelik olarak hazırlanmış radyasyon acil durum planında yer alır. Radyasyon acil durum planının radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarındaki teknik ve idari değişiklikler, güvenlik değerlendirmeleri sonucunda oluşturulan kaza senaryolarında meydana gelen güncellemeler, gerçekleştirilen tatbikatlar sonrasında çıkarılan dersler, benzer radyasyon tesisi ve radyasyon uygulamalarında elde edilen tecrübeler gibi hususlar göz önünde bulundurularak gerektiğinde güncellenmesi ve çalışanların bu doğrultuda bilgilendirilmesi, eğitilmesi ve planın tatbikatlarla sınanması sağlanır.

(2) Radyasyon tesisinin işletilmesi veya radyasyon uygulamasının yürütülmesi sırasında meydana gelebilecek radyasyon acil durumlarının yönetilmesi amacıyla acil durumlara hazırlık ve müdahaleye ilişkin hususlarda 18/6/2020 tarihli ve 31159 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyasyon Acil Durumlarının Yönetimine Dair Yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Kayıtlar

MADDE 32 – (1) Yetkilendirilen kişi tarafından, radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesi süresince aşağıda belirtilen belgeler ve kayıtlar tutulur:

- a) Onay, izin, yetki belgesi ve lisans belgeleri.
- b) Radyasyon kaynaklarına ilişkin belge ve kayıtlar.
- c) Radyasyon ölçüm cihazlarına ilişkin belgeler ve yapılan ölçümlere ilişkin kayıtlar.
- ç) Radyoaktif atıklara ilişkin belge ve kayıtlar.
- d) Radyasyon acil durumlarına ilişkin belge ve kayıtlar.
- e) Radyasyonla çalışanlar ile harici çalışanlara ilişkin tıbbi gözetim, kişisel doz ve radyasyondan korunma eğitimlerine ilişkin belge ve kayıtlar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen belge ve kayıtlar, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet düzenleyici kontrolden çıkarılıncaya kadar muhafaza edilir.

(3) Yetkilendirilen kişi, Kurum tarafından talep edilmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen belge ve kayıtları Kuruma gönderir.

ONUNCU BÖLÜM

Denetim ve Yaptırım

Denetim

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamaları Kurumun denetimine tabidir. Denetimler programlı ya da programsız, resmi tatil

günleri de dâhil olmak üzere yılın herhangi bir günü ve günün herhangi bir saatinde haberli veya habersiz yapılabilir.

(2) Denetime ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Yaptırım

MADDE 34 –(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarının yetkilendirme yapılmaksızın işletildiğinin veya yürütüldüğünün ya da ilgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde yaptırım uygulanır. Eylemin aynı zamanda suç teşkil ettiğinin değerlendirilmesi halinde Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarda bulunulur.

(2) Yaptırımlar; yetkinin askıya alınmasını, kısıtlanmasını, iptalini ve 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca uygulanacak idari para cezalarını içerir.

(3) Yaptırımlara ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 35 – (1) Aşağıdaki yönetmelikler yürürlükten kaldırılmıştır:

a) 18/6/1994 tarihli ve 21964 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gamma ve Elektron Demeti Işınlama Tesislerinin Güvenliği ve Lisanslanması Yönetmeliği.

b) 21/7/1994 tarihli ve 21997 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynaklarını İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği.

c) 8/7/2005 tarihli ve 25869 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Endüstriyel Radyografide Radyasyondan Korunma ve Lisanslama Yönetmeliği.

(2) Birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan yönetmeliklere yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan lisanslar, lisans süresi sona erene kadar geçerlidir. Daha önce lisans almış yetkilendirilen kişilerin 19 uncu ve 20 nci maddeler doğrultusunda lisansa ilişkin ilk başvurusunda 16 ncı maddede belirtilen lisanslama usulleri uygulanır.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli bir lisansa sahip olan gerçek veya tüzel kişilere 11 inci maddenin üçüncü fıkrası uygulanmaz.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce karara bağlanmamış mevcut başvurular, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(4) Bu Yönetmelik uyarınca çıkarılacak mevzuat yürürlüğe girene kadar mevcut düzenlemelerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri uygulanmaya devam olunur.

Yürürlük

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız